

Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi Kapsamında Coğrafi Verilerin Toplanması, Üretilmesi, Paylaşılması, Satılması, Veri Madenciliği Yapılmasına İlişkin Usul ve Esasları Düzenleyen Yönetmeliklerde Değişiklikler Yapıldı.

6 Nis 2023

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ("**Bakanlık**") tarafından coğrafi verilerin toplanabilmesi, üretilmesi, paylaşılabilmesi ve satılabilmesi için verilen izinlerine ilişkin usul ve esasları değiştirmek amacıyla Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 31 Mart 2023 tarihli ve 32149 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamındaki coğrafi verileri toplamasına, üretmesine, paylaşmasına ve satmasına ilişkin faaliyetleri kapsamında Bakanlık tarafından verilecek izinlere ilişkin düzenlemeler içermekte olan Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliği'nde ("**Yönetmelik**") bu kapsamda meydana gelen önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir.

- Kamu tüzel kişileri izin bedelinden muaf olup coğrafi verilere ait veri bilgilerini veri servisleri ile Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu ("**UCBP**") kaydetmekle ve güncellemekle yükümlü olacaktır.
- Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri de gerçekleştirecekleri faaliyetler ile elde edilecek coğrafi verilere ilişkin izin almak ile yükümlü olup, sadece elde edilen bu verilerin ticarete konu edilmeleri, kendi uygulamalarında kullanılmaları veya paylaşılmaları durumunda veri izin bedeli ödemekle yükümlü olacaktır.
- Yönetmelikte düzenlenen izin kapsamında olan coğrafi veri "Birden fazla konum bilgisi içeren veri" anlamına gelmekteyken işbu değişikliğin ardından "Birden fazla konum bilgisi içeren veriyi, dijital bir harita altlığı üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen verileri, veri tanımlama dokümanlarında belirlenmiş sensörler vasıtası ile araziden çevrim içi veya çevrim dışı toplanan veriler" anlamına gelecektir.
- Özel hukuk tüzel kişilerinin Bakanlığa izin için yaptığı başvuru sırasında istenen belgeler arasından meslek odasından alınmış işyeri tescil belgesi veya faaliyet gösterdiği konuya ilişkin belge ve imza sirküleri kaldırılmıştır. Ayrıca firma ve sorumlu kişi bilgileri, çalıştırılacak personel, araç ve gereç bilgileri ile üreteceği veriye ilişkin bilgi ve 10 Şubat 2021'den önce alınmış izinlere ilişkin belgelerin istenmesi Bakanlıkça gerekli görünmesine bağlı olacaktır.
- Gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin, izin kapsamında belirtilen faaliyetlere ilişkin, verilerin kiminle, nasıl ve ne zaman paylaşıldığı bilgisi için, izin süresinin ortasında ve izin süresinin bitmesine on beş gün kala faaliyete ilişkin coğrafi veri ve veri bilgisini güncelleyerek UCBP'ye geline aşama ile ilgili rapor sunması gerekecektir.
- Gerçek kişi ve özel hukuk kişilerinin Bakanlık ile paylaşacağı veriler servisler aracılığı ile yapılacak olup, servisler aracılığı ile yapılması mümkün değilse Bakanlığa teslim edilecektir.
- İzin süresinin bitiminden sonra da verilerin UCBP ile paylaşılmasına devam edilecektir.
- Bakanlık bu coğrafi verileri, gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin uygun görüşü dahilinde bedelli veya bedelsiz olarak paylaşabilecektir. Doğal afet ve olağanüstü durumlarda Bakanlık, söz konusu

verileri gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin görüşü alınmaksızın kullanılabilir ve afet ile ilgili kurumlarla afet süreci boyunca görevi kapsamında kullanılmak üzere paylaşabilecektir.

- Coğrafi veri izninin alınmaması durumunda, izin başvurusu için faaliyet sahibine tebliği tarihinden itibaren en az on gün süre verilecektir. Süresi içinde başvurusunu yapmayanların faaliyetleri durdurulacaktır ve izin bedelinin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Pafta sınır alanının tespit edilememesi halinde idari para cezası için 1000 (bin) adet 1/1000'lik pafta üzerinden hesaplama yapılacaktır.
- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının, gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin kamu kurumları ve kamu tüzel kişileri için yürüttükleri faaliyetler kapsamında üretecekleri verilere ilişkin yapılacak izin başvuru sürecinin tamamlanması için gerekli önlemleri alması gerekecektir.

Aynı tarih ve sayılı Resmî Gazete'de, ayrıca Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemi konularında faaliyet gösterenlerin; Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamında yer alan coğrafi verilere ilişkin verileri, toplaması, üretmesi, paylaşması, satması, mevcut verileri kullanarak veri madenciliği yapması, yeni veri üretmesi ile ilgili faaliyetlere ilişkin düzenlemeler içeren Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği'nde meydana gelen önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir.

- Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği uyarınca coğrafi verilerin toplanması, üretilmesi, paylaşılması, satılması, kullanılarak veri madenciliği yapılması ve yeni verilerin üretilmesi için Bakanlık ile imzalanan lisans sözleşmeleri, A, B ve C lisans grupları olarak ayrıştırılmıştır.
 - A Grubu Lisans coğrafi verilerin toplanması ve/veya üretilmesi, paylaşımı ve satışı,
 - B Grubu Lisans coğrafi verilerin toplanması,
 - C Grubu Lisans mevcut coğrafi verilerin kullanılarak veri madenciliği yapılması ve/veya yeni veri üretilmesi ile ilgili faaliyetlere ilişkin alınması gereken lisansı ifade etmektedir.
- Lisans sözleşmesinin yapılmasını gerektiren coğrafi veri kapsamı, konum bilgisi içeren her türlü veri, dijital bir harita altlığı üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen veriler, veri tanımlama dokümanlarında belirlenmiş sensörler vasıtası ile araziden çevrim içi veya çevrim dışı toplanan veriler olarak değiştirilmiştir.
- Denetimler esnasında Bakanlık tarafından görevlendirilmiş yetkin kişilere veya yetkilendirilmiş kuruluşlara, lisansa konu veri bilgi ve belgelere ilişkin erişimleri vermek ve UCBP'ye kaydedilen verilerin güncelliğini, doğruluğunu ve güvenliğini sağlamak lisanslı kuruluşların görevleri arasına eklenmiştir.
- Lisans almak için başvuran kuruluşların, başvuru tarihinden önceki ay içerisinde MERSİS üzerinden alınmış sicil tasdiknamesi ile meslek odalarına kayıtlı olarak faaliyet gösteren firmalar için ilgili meslek odasından alınmış işyeri tescil belgesini ve firma ve sorumlu kişi bilgilerini, doğrudan arazide veri toplama ve üretme konularında çalıştırılacak personel (Adı soyadı, T.C. kimlik numarası), araç bilgileri ve üreteceği veriye ilişkin bilgileri sisteme yüklemeleri gerekecektir.
- Ayrıca başvuru öncesinde yabancı gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin, kurulu olduğu ülkedeki ticari faaliyetine ilişkin belgelerin asılları ve noter onaylı çevirileri veya ülkede faaliyetlerini yürütecekleri kişi/firmalarla yapılmış sözleşmeleri hukuki olarak kanıtlayacak noter onaylı belgeleri sisteme yüklemeleri gerekecektir.
- A grubu lisans başvurularında, ülke düzeyinde faaliyet gösterecek olan yerli kuruluşlarda, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından verilen Coğrafi Bilgi Sistemi ("**CBS**") Uzmanı belgesine sahip en az bir personel, büyükşehir ve il düzeyinde faaliyet gösterecek olanların CBS Uzmanı veya CBS Operatörü belgelerinden birine sahip personelden en az birini çalıştırdığına dair belge sunması gerekecek ve ilk lisans başvurusu haricinde, ülke düzeyinde faaliyet gösterecek olan yabancı kuruluşlarda, coğrafi bilgi sistemleri alanlarından birinden mezun olmuş ya da coğrafi bilgi sistemleri konularında eğitim almış personel çalıştırıldığına dair belge sunulması gerekecektir, bu belgelerin 1 Ocak 2025'e kadar sunulması yeterlidir.

- B grubu lisans için, ilk lisans başvurusu haricinde; CBS Uzmanı veya CBS Operatörü belgelerinden birine sahip personel çalıştırdığına dair belge sunulması gerekecektir, bu belgenin 1 Ocak 2025'e kadar sunulması yeterlidir.
- C grubu lisans başvurusunda; CBS Uzmanı veya CBS Operatörü ya da coğrafi bilgi sistemleri alanlarından birinden mezun olmuş ya da coğrafi bilgi sistemleri konularında eğitim almış personel çalıştırdığına dair belge sunulması gerekecektir.
- B grubu lisans için başvuruda bulunanlar, Bakanlık tarafından başvuru muhteviyatı değerlendirilerek yapılacak inceleme neticesinde faaliyete ilişkin istenen belgeleri sunmakla yükümlü olacaktır.
- Veri madenciliği ve yeni veri üretimine ilişkin olarak tüm veri madenciliği ve yeni veri üretimi faaliyetleri Bakanlığın oluşturacağı sistem üzerinden Bakanlık personeli ile ortak yürütülecektir.
- Çalışma süresince Bakanlıkça kullanılacak personel eğitimi, takım, yazılım, donanım, lisans gibi giderler yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından karşılanacaktır.
- Veri madenciliği ve yeni veri üretimi aşamasında yapılan tüm iş ve işlemler ve sonuç ürünlerinin fikri hakları Bakanlığa ait olacaktır.
- İş birliği yapılacak yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin üretilen veriyi kullanım hakkı süreli olup bu süre Bakanlıkça belirlenecektir.
- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait veriler için veri paylaşımı Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Matrisine göre yapılacaktır.
- İş birliği neticesinde elde edilen yeni veri ve veri madenciliğinden elde edilen ürünler;
 - UCBP ile süresiz ve ücretsiz paylaşılacaktır.
 - Üretim ve paylaşımına ilişkin haklar iş birliği protokolünde belirlenecektir.
 - Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve üniversiteler ile UCBP üzerinden süresiz ve bedelsiz paylaşılacaktır.
- Veri madenciliği, veri üretimi sonucunda elde edilen gelir, Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesine, veri üreticisi kurumun ilgili hesabına iş birliği protokolü esaslarına göre belirlenen dönem ve oranlarda yatırılacaktır. Elde edilecek yeni verinin UCBP üzerinden satılması durumunda elde edilecek gelir, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ve ilgili kamu kurumunun ve gerçek/özel hukuk tüzel kişilerinin hesaplarına yatırılacaktır.
- Özel kurum, kuruluşlar ve üniversiteler ile yapılacak veri paylaşımı, veri madenciliği ve yeni veri üretimi konularındaki iş birlikleri kapsamında yapılan iş ve işlemler neticesinde elde edilen veri; üçüncü şahıslar ile UCBP üzerinden ve Bakanlık tarafından belirlenen Bakanlık birim fiyat listesinde her yıl yayımlanan bedel karşılığında paylaşılacaktır.
- Elde edilen gelir, gelir vergisi ve kurumlar vergisine tabi olup, ilgili gelir tabloları serbest mali müşavirler veya yeminli mali müşavirler tarafından onaylatılarak, Bakanlığa yapılacak hasılat payı ödemesini takiben Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ve/veya veri üreticisi kuruma ibraz edilecektir.
- Denetim ihbar ve şikâyet üzerine veya resen yapılabilecektir. Bakanlık denetim yetkisini çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine de devredebilecektir.
- Denetim esnasında; gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi tarafından, denetim görevlilerine lisans kapsamında yürütülen faaliyete ilişkin her türlü bilgi ve belgeye erişim yetkisi verilmesi gerekecektir.
- Lisansın iptal edilmesi durumunda gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri izin almadan faaliyette bulunmuş sayılacak ve başvuru için faaliyet sahibine tebliği tarihinden itibaren en az on gün süre verilecektir. Süresi içinde başvurusunu yapmayanların faaliyetleri durdurulup ve izin bedelinin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Pafta sınır alanının tespit edilememesi halinde idari para cezası için 1000 (bin) adet 1/1000'lik pafta üzerinden hesaplama yapılacaktır.
- C grubu lisans faaliyetlerinde veri üreticisi kurum tarafından verilerin güncel, kaliteli olarak verilmesi ve sürekliliğinin sağlanması gerekecektir. Veri üreticisi kurumun lisans protokolüne aykırı hareket

etmesi durumunda, kuruma on gün süre verilecek, on gün sonunda aykırılık düzeltilmez ise protokole aykırı davrananlar hakkında ilgili mevzuatına göre adli ve idari yaptırım uygulanacaktır. Ayrıca en az genel müdür ve eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında 25 Mayıs 2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca işlem tesis edilecektir.

- Lisans verilmesi veya yenilenmesi için Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi'ne ödenecek KDV dahil bedeller aşağıdaki gibidir;
 - Yerli Gerçek Kişiler ve Özel Hukuk Tüzel Kişileri (1/1000'lik pafta başı) 50,61 TL
 - Yabancı Gerçek Kişiler ve Özel Hukuk Tüzel Kişileri (1/1000'lik pafta başı) 101,20 TL
 - Yerli Coğrafi Veri Lisans Bedeli ülke düzeyi için 547.254,50 TL
 - Yabancı Coğrafi Veri Lisans Bedeli ülke düzeyi için 1.094.509 TL..

2023 Yılı Döner Sermaye Birim Fiyat Listesi'ne bu [linkten](#), Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e bu [linkten](#) ve Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e bu [linkten](#) ulaşabilirsiniz.

Related Attorneys

- [BURCU TUZCU ERSİN, LL.M.](#)
- [CEYLAN NECİPOĞLU, PH.D, LL.M.](#)